

आशियातील सर्वात मोठ्या स्वयंसेवी ग्राहक संघटनेचे मुखपत्र

RNI No. MAHBIL/2011/39044

Grahak Tituka Melwawa

वर्ष १९ | अंक १२ | मार्च २०२४ | मूल्य रु. ५/-

ग्राहक

तितुका मेलवावा

स्वागत सुवर्णमहोत्सवी वर्षाचे

‘मार्च २०२४’
 मी मीमं मीमं मीमं
 मीमं मीमं मीमं
 मीमं मीमं मीमं
 मीमं मीमं मीमं
 मीमं मीमं मीमं
 मीमं मीमं मीमं
 मीमं मीमं मीमं
 मीमं मीमं मीमं
 मीमं मीमं मीमं
 मीमं मीमं मीमं
 मीमं मीमं मीमं

ग्राहक पंचायत पेठ दि. ११ ते १५ एप्रिल २०२४ मी मीमं मीमं मीमं ‘जवाहर नगर हॉल’ मीमं मीमं मीमं
 मीमं मीमं मीमं २०२४-२५ मी मीमं मीमं मीमं मीमं मीमं मीमं मीमं मीमं मीमं मीमं मीमं
 मीमं मीमं मीमं मीमं मीमं मीमं मीमं मीमं मीमं मीमं मीमं मीमं मीमं मीमं मीमं मीमं
 मीमं मीमं मीमं मीमं मीमं मीमं मीमं मीमं मीमं मीमं मीमं मीमं मीमं मीमं मीमं मीमं

– अनुराधा देशपांडे, अध्यक्ष पंचायत पेठ समिती

सुवर्णक्षण

आपल्या संस्थेचे सुवर्ण महोत्सवी वर्ष येत्या
 गुढीपाडव्यापासून सुरू होत आहे.

त्यानिमित्त एक आवाहन...

मुंबई ग्राहक पंचायतीचे सभासद झाल्यापासून आजपर्यंत तुमच्या अनुभवात अनेक सुवर्णक्षण आले असतील. त्यातला एखादा क्षण तुम्हालाही आवर्जून सर्वांना सांगावासा वाटत असेल. उदाहरणार्थ, संस्थेचे सभासद झाल्यामुळे काही खास फायदा झाला, आपल्या संघामुळे लाभलेल्या जिवाळ्याचे नाते एखाद्या प्रसंगी कामी आले, तुम्ही फसवणूक होण्यापासून स्वतःला वाचवू शकलात, संस्थेचे स्वयंसेवी काम करताना एखादा छान अनुभव आला... असा एखादा अनुभव जरूर लिहून पाठवा. आपण अशा अनुभवांना आपल्या मासिकात प्रसिद्धी देऊ.

- तुमचा व्यक्तिगत अनुभवच लिहा. आपली संस्था कशी चांगली आहे, याचे नुसते गुणगान नसावे याचे भान ठेवा.
- तुमचा अनुभव जास्तीत जास्त ४०० शब्दांत लिहा.
- मराठी किंवा इंग्रजीत लिहा.
- पोस्ट करा किंवा ईमेलने पाठवा.
 ईमेल – mjpgtm40@gmail.com
- पोस्ट करण्यासाठी पत्ता – ग्राहक भवन, संत ज्ञानेश्वर मार्ग, कूपर हॉस्पिटलच्या मागे, विलेपार्ले (प), मुंबई- ४०० ०५६
- ईमेल केल्यास subject – सुवर्णक्षण असे लिहा.
 पोस्ट केल्यास लिफाफ्यावर सुवर्णक्षण असे लिहा.

- तुमचे अनुभव पाठवण्याची अंतिम तारीख – २७ मार्च २०२४ असली तरी शेवट पर्यंत थांबू नका. लवकरात लवकर पाठवा.
- अनुभव लेखाच्या खाली पुढील तपशील लिहा –
 १. नाव
 २. वय
 ३. पत्ता
 ४. फोन नंबर
 ५. संघाचे नाव, सभासद क्रमांक
 ६. कधीपासून सभासद आहात

तुमचे सुवर्ण अनुभव इतरांना स्मरणरजनाचा आनंद देतील. जरूर लिहून पाठवा.

मुंबई ग्राहक पंचायत

विश्वस्त मंडळ

डॉ. एम. एम.

कुंजुदेव रे

महेश कुमारे

कुंजुदेव उमादे

महेश रे

अध्यक्ष

डॉ. एम. एम.

उपाध्यक्ष

कुंजुदेव रे

कार्यकारी मंडळ

डॉ. मधुसूदनराव (अध्यक्ष, मंडळ)

कुंजुदेव नाथन (अध्यक्ष)

प्रदीपक नाथन (अध्यक्ष)

महेश चव्हाण (अध्यक्ष)

जयशंकर (अध्यक्ष)

शंकरराव (अध्यक्ष)

सभासद

महेश रे, महेश नाथन,

रविशंकर, सुभाष रे,

महेश नाथन, महेश चव्हाण,

महेश नाथन, महेश रे,

महेश नाथन (अध्यक्ष),

महेश नाथन (अध्यक्ष),

महेश नाथन (अध्यक्ष),

प्रदीपक नाथन, महेश नाथन (अध्यक्ष)

निमंत्रित

• संघटन विभाग प्रमुख

डॉ. एम. एम. कुंजुदेव रे /

महेश कुंजुदेव रे

ग्राहक तितुका मेळवावा

मार्च २०२४

००/०० ००५५

ग्राहक तितुका मेळवावा	४
ग्राहक तितुका मेळवावा	५
ग्राहक तितुका मेळवावा	०
ग्राहक तितुका मेळवावा	८
ग्राहक तितुका मेळवावा	००
ग्राहक तितुका मेळवावा	०२
ग्राहक तितुका मेळवावा	०४
ग्राहक तितुका मेळवावा	०५
ग्राहक तितुका मेळवावा	००
ग्राहक तितुका मेळवावा	००
ग्राहक तितुका मेळवावा	००
ग्राहक तितुका मेळवावा	०५
ग्राहक तितुका मेळवावा	०५
ग्राहक तितुका मेळवावा	००
School Timing Dilemma	२०
Justice Delayed !	२०
Gobi Manchurian – Be Cautious	२०
Comments Invited on Greenwashing and...	२०

सहयोगी सभासदांना विनंती

ग्राहक तितुका मेळवावा (अध्यक्ष) मार्च २४ ००००
 ग्राहक तितुका मेळवावा (अध्यक्ष) मार्च २४ ००००
 ग्राहक तितुका मेळवावा (अध्यक्ष) मार्च २४ ००००
 ग्राहक तितुका मेळवावा (अध्यक्ष) मार्च २४ ००००
 ग्राहक तितुका मेळवावा (अध्यक्ष) मार्च २४ ००००
 ग्राहक तितुका मेळवावा (अध्यक्ष) मार्च २४ ००००
 ग्राहक तितुका मेळवावा (अध्यक्ष) मार्च २४ ००००

- ❖ संपादक :- शुभदा चौकर
- ❖ संपादकीय साहाय्य :- सुमिता चितळे, नेहा जोशी, शर्मिला नाईक, उदय पिंगळे
- ❖ सल्लागार :- अॅड. शिरीष देशपांडे, वसुंधरा देवधर
- ❖ मुखपृष्ठ :- राजेंद्र राणे
- ❖ अक्षरजुळणी व रचना, कला व मुद्रण :- इंडिया प्रिंटिंग वर्क्स, वडाळा, मुंबई

कृत्रिम बुद्धिमत्ता आणि ग्राहकहित

- डॉ. बाळ फोंडके

ज्येष्ठ वैज्ञानिक आणि अध्यक्ष, मुंबई ग्राहक पंचायत

१५ मार्च हा आंतरराष्ट्रीय ग्राहक हक्क दिन. त्यानिमित्त Consumers International ने ठरवलेला विषय आहे- ग्राहकांसाठी न्याय्य आणि जबाबदार कृत्रिम बुद्धिमत्ता. AI चा वापर ग्राहकांच्या हितासाठी व्हावा, तो जबाबदारीने व्हावा, यासाठी जगातील सर्व ग्राहक संस्थांनी सतर्क राहावे, ग्राहकांना जागरूक करावे, असे आवाहन त्यांनी केले आहे. या विषयाची व्याप्ती आणि निकड समजावून सांगणारा हा लेख.

हा AI कोणता? त्याचे उपयोग काय? त्याचे फायदे काय? त्याचे धोके काय? त्याचे नियंत्रण काय? त्याचे भविष्य काय? हे प्रश्न पुढील लेखात सादर करणार्या लेखकांनी याबाबत आपले मत व्यक्त केले आहे. त्या लेखकांनी याबाबत आपले मत व्यक्त केले आहे. त्या लेखकांनी याबाबत आपले मत व्यक्त केले आहे. त्या लेखकांनी याबाबत आपले मत व्यक्त केले आहे.

ग्राहकांनी याबाबत जागरूक राहणे गरजेचे आहे. त्यांनी याबाबत जागरूक राहणे गरजेचे आहे. त्यांनी याबाबत जागरूक राहणे गरजेचे आहे. त्यांनी याबाबत जागरूक राहणे गरजेचे आहे.

ग्राहकांनी याबाबत जागरूक राहणे गरजेचे आहे. त्यांनी याबाबत जागरूक राहणे गरजेचे आहे. त्यांनी याबाबत जागरूक राहणे गरजेचे आहे. त्यांनी याबाबत जागरूक राहणे गरजेचे आहे.

ग्राहकांनी याबाबत जागरूक राहणे गरजेचे आहे. त्यांनी याबाबत जागरूक राहणे गरजेचे आहे. त्यांनी याबाबत जागरूक राहणे गरजेचे आहे. त्यांनी याबाबत जागरूक राहणे गरजेचे आहे.

ग्राहकांनी याबाबत जागरूक राहणे गरजेचे आहे. त्यांनी याबाबत जागरूक राहणे गरजेचे आहे. त्यांनी याबाबत जागरूक राहणे गरजेचे आहे. त्यांनी याबाबत जागरूक राहणे गरजेचे आहे.

ग्राहकांचे हक्क आणि कर्तव्य

- मंगला गाडगीळ, शिक्षण विभाग प्रमुख

ग्राहक जगतासाठी १५ मार्च हा दिवस 'सोनियाचा दिनु'च म्हटला पाहिजे. हा दिवस जागतिक ग्राहक संरक्षण दिन म्हणून जगभरात साजरा केला जातो. ग्राहकांचे संरक्षण वेगवेगळ्या अंगाने करावे लागते. त्यामुळेच ग्राहक संरक्षण आणि ग्राहक संरक्षण कायदा हातात हात घालून येतात. या ग्राहक संरक्षण कायद्याला 'अल्लाउद्दीनचा दिवा' म्हटले गेले आहे. ते का, कसे ते पाहू या.

ग्राहक संरक्षण कायदा अन्वयेने ग्राहक आणि व्यवसायाच्या मधील वादांचे निराकरण होऊ शकते.

- ग्राहक आणि व्यवसाय मध्ये, ग्राहक संरक्षण कायदा अन्वयेने ग्राहक आणि व्यवसायाच्या मधील वादांचे निराकरण होऊ शकते. ग्राहक संरक्षण कायदा अन्वयेने ग्राहक आणि व्यवसायाच्या मधील वादांचे निराकरण होऊ शकते.
- ग्राहक संरक्षण कायदा अन्वयेने ग्राहक आणि व्यवसायाच्या मधील वादांचे निराकरण होऊ शकते. ग्राहक संरक्षण कायदा अन्वयेने ग्राहक आणि व्यवसायाच्या मधील वादांचे निराकरण होऊ शकते.
- ग्राहक संरक्षण कायदा अन्वयेने ग्राहक आणि व्यवसायाच्या मधील वादांचे निराकरण होऊ शकते. ग्राहक संरक्षण कायदा अन्वयेने ग्राहक आणि व्यवसायाच्या मधील वादांचे निराकरण होऊ शकते.

- ग्राहक संरक्षण कायदा अन्वयेने ग्राहक आणि व्यवसायाच्या मधील वादांचे निराकरण होऊ शकते. ग्राहक संरक्षण कायदा अन्वयेने ग्राहक आणि व्यवसायाच्या मधील वादांचे निराकरण होऊ शकते.
- ग्राहक संरक्षण कायदा अन्वयेने ग्राहक आणि व्यवसायाच्या मधील वादांचे निराकरण होऊ शकते. ग्राहक संरक्षण कायदा अन्वयेने ग्राहक आणि व्यवसायाच्या मधील वादांचे निराकरण होऊ शकते.

ग्राहक संरक्षण कायदा अन्वयेने ग्राहक आणि व्यवसायाच्या मधील वादांचे निराकरण होऊ शकते. ग्राहक संरक्षण कायदा अन्वयेने ग्राहक आणि व्यवसायाच्या मधील वादांचे निराकरण होऊ शकते.

- ग्राहक संरक्षण कायदा अन्वयेने ग्राहक आणि व्यवसायाच्या मधील वादांचे निराकरण होऊ शकते. ग्राहक संरक्षण कायदा अन्वयेने ग्राहक आणि व्यवसायाच्या मधील वादांचे निराकरण होऊ शकते.
- ग्राहक संरक्षण कायदा अन्वयेने ग्राहक आणि व्यवसायाच्या मधील वादांचे निराकरण होऊ शकते. ग्राहक संरक्षण कायदा अन्वयेने ग्राहक आणि व्यवसायाच्या मधील वादांचे निराकरण होऊ शकते.

ग्राहक पंचायत पेठ गोरेगावात

ग्राहक पंचायत पेठ - २०२४-२५

स्थळ: जवाहर हॉल, सरदार पटेल भवन, गोरेगाव (प), मुंबई

दिनांक : ११ ते १५ एप्रिल २०२४ वेळ : सकाळी १२ ते रात्री ८.३०

क्र.	स्टॉलचे नाव	खासियत
१.
२.
३.
४.
५.
६.
७.
८.
९.
१०.
११.
१२.
१३.
१४.
१५.
१६.
१७.
१८.
१९.
२०.
२१.
२२.
२३.
२४.
२५.
२६.
२७.
२८.
२९.
३०.

विद्यानिधी शाळेत व्याख्याने

- मंगला गाडगीळ

महाराष्ट्र शासनाने शाळांमध्ये विद्यार्थ्यांना विद्यार्थ्यांच्या शैक्षणिक विकासासाठी 'विद्यार्थ्यांच्या - पुस्तक सभे' प्रारंभित करून घेतल्या आहेत. या सभेच्या माध्यमातून विद्यार्थ्यांना शाळांमध्ये 'विद्यार्थ्यांच्या सभे'चे महत्त्व जाणवेल. या सभेच्या माध्यमातून विद्यार्थ्यांच्या शैक्षणिक विकासासाठी 'विद्यार्थ्यांच्या सभे'चे महत्त्व जाणवेल. या सभेच्या माध्यमातून विद्यार्थ्यांच्या शैक्षणिक विकासासाठी 'विद्यार्थ्यांच्या सभे'चे महत्त्व जाणवेल.

विद्यार्थ्यांच्या सभेच्या माध्यमातून विद्यार्थ्यांच्या शैक्षणिक विकासासाठी 'विद्यार्थ्यांच्या सभे'चे महत्त्व जाणवेल.

शिक्षण संस्थाना माहिती देण्याचा आदेश

विद्यार्थ्यांच्या शैक्षणिक विकासासाठी शाळांमध्ये 'विद्यार्थ्यांच्या सभे'चे महत्त्व जाणवेल. या सभेच्या माध्यमातून विद्यार्थ्यांच्या शैक्षणिक विकासासाठी 'विद्यार्थ्यांच्या सभे'चे महत्त्व जाणवेल. या सभेच्या माध्यमातून विद्यार्थ्यांच्या शैक्षणिक विकासासाठी 'विद्यार्थ्यांच्या सभे'चे महत्त्व जाणवेल.

विद्यार्थ्यांच्या शैक्षणिक विकासासाठी शाळांमध्ये 'विद्यार्थ्यांच्या सभे'चे महत्त्व जाणवेल. या सभेच्या माध्यमातून विद्यार्थ्यांच्या शैक्षणिक विकासासाठी 'विद्यार्थ्यांच्या सभे'चे महत्त्व जाणवेल. या सभेच्या माध्यमातून विद्यार्थ्यांच्या शैक्षणिक विकासासाठी 'विद्यार्थ्यांच्या सभे'चे महत्त्व जाणवेल.

(संकलित बातमी)

श्रद्धांजली

विद्यार्थ्यांच्या शैक्षणिक विकासासाठी शाळांमध्ये 'विद्यार्थ्यांच्या सभे'चे महत्त्व जाणवेल. या सभेच्या माध्यमातून विद्यार्थ्यांच्या शैक्षणिक विकासासाठी 'विद्यार्थ्यांच्या सभे'चे महत्त्व जाणवेल.

एप्रिल २०२४ च्या वाटपातील पुस्तक

- गणित पत्ते, गणित पक्के; लेखक : रमेश चिंचेकर प्रकाशक : मंगेश चिंचेकर प्रकाशक
- छापिल किंमत : १००/- वाटपातील किंमत : ३२/-

गणित पत्ते, गणित पक्के

पत्ते आणि पक्के हे गणित शिकण्यासाठी अत्यंत उपयुक्त साधने आहेत. या पुस्तकात ४-५ वर्षांच्या मुलांसाठी गणित शिकण्याची प्रक्रिया सोप्या आणि आनंददायक पद्धतीने सादर केली आहे.

या पुस्तकात रोजगार करताना वापरल्या जाणाऱ्या गणिताची प्रत्येक गोष्ट सादर केली आहे.

रुबा, रकम, गुणवत्ता यांचे अर्थ समजावण्यासाठी रोजगार करताना वापरल्या जाणाऱ्या गणिताची प्रत्येक गोष्ट सादर केली आहे.

गणित शिकण्यासाठी अत्यंत उपयुक्त साधने आहेत. या पुस्तकात ४-५ वर्षांच्या मुलांसाठी गणित शिकण्याची प्रक्रिया सोप्या आणि आनंददायक पद्धतीने सादर केली आहे.

गणित शिकण्यासाठी अत्यंत उपयुक्त साधने आहेत. या पुस्तकात ४-५ वर्षांच्या मुलांसाठी गणित शिकण्याची प्रक्रिया सोप्या आणि आनंददायक पद्धतीने सादर केली आहे.

गणित शिकण्यासाठी अत्यंत उपयुक्त साधने आहेत. या पुस्तकात ४-५ वर्षांच्या मुलांसाठी गणित शिकण्याची प्रक्रिया सोप्या आणि आनंददायक पद्धतीने सादर केली आहे.

गणित शिकण्यासाठी अत्यंत उपयुक्त साधने आहेत. या पुस्तकात ४-५ वर्षांच्या मुलांसाठी गणित शिकण्याची प्रक्रिया सोप्या आणि आनंददायक पद्धतीने सादर केली आहे.

- अनुराधा नरसाळे

गणित शिकण्यासाठी अत्यंत उपयुक्त साधने आहेत. या पुस्तकात ४-५ वर्षांच्या मुलांसाठी गणित शिकण्याची प्रक्रिया सोप्या आणि आनंददायक पद्धतीने सादर केली आहे.

Please take note of the changes in the Complaint Guidance Centers:

- Santacruz Complaint Guidance Centre:** Santacruz Mahila Mandal, Besant Road, Near Hi Life Mall, Santacruz West. Time: Tuesdays between 5.30 to 7.00 pm.
- Girgaon Complaint Guidance Centre:** Aryan High School, Girgaon. New Email id mgpgirgaon@yahoo.com Time: Wednesdays 5.30 to 7.00 pm.
- Pune Complaint Guidance Centre:** at Sahakar Udhyan, Erandwane is closed. New location is Antarnad Yoga Kendra, Near Joshi Railway Museum, Next to Karishma Society, Kothrud, Pune- 38. Time: Saturdays 11.30 to 1.00 pm

School Timing Dilemma

-Nivedita Mahajan

The State Education Department has recently issued a Government Resolution directing all schools irrespective of their board affiliation, to conduct classes for play school, nursery, pre-primary and primary children up to class 4, only at 9 am or later. This GR was issued after a survey conducted by the State Council of Education Research and Training (SCERT) with feedback from pediatricians, education experts, teachers and parents. This decision was initiated due to the concern raised by governor Ramesh Bais in December 2023 at the inaugural event of various schemes for the state education department where he mentioned that modern entertainment devices, city life and overall noise and loud music in the cities has resulted

in late sleeping habits amongst all, especially children resulting in inadequate sleep.

The circular stated that parents in favour of this decision gave feedback that lack of sleep results in lack of enthusiasm to study. Preparing tiffin and dropping kids early to school is also a task, especially during winters and rains. Commuting for long hours also plays a vital role in the parent's schedule, especially in the cities, where families dine late and hence rest late at night. Principals of a school mentioned that students sleep late due to various reasons and wake up feeling

tired. This affects their physical and mental health.

This GR has however rubbed up the wrong way for some directly concerned ie: parents, teachers, and school principals.

- Teachers mentioned that working parents drop their kids to school at 8.00am for an 8.30am school as they have to rush to office in time.
- Also early morning school is preferred as it gives ample time for students to rest and participate in extracurricular activities after school hours.
- In cities school timings are scheduled to avoid traffic during office hours. By changing the timing to 9 am, children could get stuck in traffic and delayed for school.
- The bus operators have opposed the state government's decision on the same premise further stating that this will also increase their operational cost by 25%. For schools working in two shifts a change in timing would jeopardise their day-to-day functioning.

Directing all schools in the cities, towns and villages en masse, to start classes not before 9.00 am for children up to grade 4 has its own implementation challenges. The circular also states that schools which are unable to change their school timings for a genuine reason should communicate and discuss the matter with the concerned educational officers and arrive at a solution.

What we see here, is need of a lifestyle change where both parents and children i.e. families unwind early after a busy day. This will bring about both physical and mental wellbeing for all.

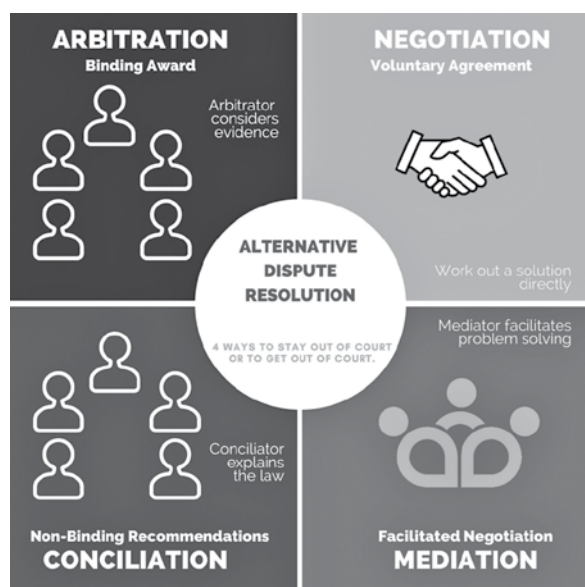
◆

Justice Delayed !

- Sharmila Ranade

Every year 15th March is celebrated as the World Consumer Rights Day. Let's take the overview of Consumer Justice scenario in India and MGP initiatives for better justice.

Consumer courts in India play a vital role in safeguarding consumer rights and ensuring fair redressal of grievances. Aggrieved consumers can file their complaints with the District, State or National Consumer Commissions depending upon the amount paid for purchasing the goods or availing the services. These Commissions not only register the original complaints, but also deal with the appeals and revision petitions in the State and National Commission respectively. There are several challenges that need to be addressed to enhance their effectiveness and accessibility. There are 649 District Consumer Commissions, 35 State Commissions and 1 National Commission in India.

complaints and limited resources, many cases remain pending for extended periods, leading to delay in justice delivery. This backlog often results from a shortage of judges, procedural complexities and the time consuming nature of legal proceedings.

- As on 31.1.2024, there were 5,43,592 cases pending before the Consumer Commissions. Further, the posts of 13 Presidents, 47 Members in the State Commissions, 131 Presidents and 340 Members in the District Commissions were vacant as per the response given in the Rajya Sabha on 2.2.2024.
- The number of Consumer Commissions is not aligned with the growing population of India. Inadequate infrastructure, insufficient courtrooms, administrative staff, and support facilities, also contribute to delays and inefficiencies in the adjudication process.
- One cannot blame the system alone for such delays, the Advocates add to the cause by seeking adjournments and not following the timelines for submission of the Written Statement before the Consumer Commissions. The Presidents graciously allow extra time to make such submission to the Advocates.
- There is an urgent need to establish simple, speedy and cost effective alternative dispute resolution mechanism to deal with these issues.
- Lack of awareness of the consumer rights, coupled with geographical barriers and language issues, limits the accessibility of Consumer Commissions, particularly for marginalized or disadvantaged groups.

This is where Consumer organisations like Mumbai Grahak Panchayat (MGP) play a

- One of the primary challenges faced by the consumer commissions is the backlog of cases. Due to the high volume of

significant role in creating awareness and taking up the issues with the competent authorities. MGP has time and again represented and participated in the law making process. The Real Estate (Regulation and Development) Act, 2016 (RERA), the Consumer Protection Act, 2019 (CPA), The Mediation Act, 2023 are some examples where MGP has contributed immensely and its suggestion have found place in the enactments subsequent to the representations made by Adv. Shirish Deshpande, Chairman. MGP also followed up with the Government for implementation of the CPA in its new avatar, filling the vacancies and carrying out the amendments to the legislation. The credit of initiating the first amendments to the CPA (both 1986 and 2019) and RERA goes to MGP. MGP also filed a petition to improve the infrastructure and working conditions of the Consumer Commissions.

CPA, 2019, aimed to modernize consumer protection laws and enhance consumer welfare by introducing provisions such as e-commerce, e-filing, mediation, unfair contract, and stringent penalties for unfair trade practices, misleading advertisement, celebrity endorsements, etc.

Though Mediation has been a part of the Indian ADR since 2000 it got a place in the legislature in 2019. The Mediation Act has struck down certain procedural provisions relating to the Mediation under the CPA as the Mediation Act would prevail. It further provides that the Conciliation would be treated as Mediation. Mediation Act is a welcome move though the Mediation Rules are yet to be notified.

While studying the CPA and the Mediation Act, MGP felt the need to gear up for the emerging era of the Alternate Dispute Resolution (ADR). All of us are aware that MGP was instrumental in setting up the MahaRERA Conciliation Forum having

the largest number of Conciliators across the globe and having dealt with over 4000 Complaints since 2018.

In 2022 MGP set up its own Conciliation and Mediation Centre named 'SAMET' to provide speedy, simple and affordable dispute resolution to consumers. Apart from the 50 Conciliators MGP has around 15 trained Mediators enrolled on SAMET. SAMET will soon be registered as Mediation Service Provider under the Mediation Act.

With the integration of technology in dispute resolution arena, the alternative dispute resolution has been elevated to Online Dispute Resolution (ODR). The number of complaints registered on the Department of Consumer Affairs (DoCA) portal National Consume Helpline (NCH) has gone up to 48% in 2023. NCH makes and effort for resolution of consumer disputes and the consumers are asked to approach the Consumer Commissions in case the complaint remains unresolved.

MGP had been discussing the need and implementation of ODR with the DoCA since last couple of years. Adv. Shirish Deshpande, Chairman was successful in convincing the DoCA to shift such unresolved complaints to an ODR platform before going to the appropriate Consumer Commission. DoCA has now called for proposals from the ODR service providers to implement the idea. MGP's perseverance for National ODR and Global ODR will pave way for simple, speedy and cost effective dispute resolution.

Pendency, infrastructure deficiency, awareness gaps, legal reform and technology integration, are some areas which are needed to strengthen the consumer justice system. Consumer being the centre of the economy, deserves a better treatment when it comes to resolving disputes. MGP has been aggressively supporting the larger consumer interest being the largest consumer organisation. More power to MGP!!

Gobi Manchurian – Be Cautious

- Vasundhara Deodhar

Recently, Mapusa, a city in north Goa, has taken measures to ban Gobi Manchurian, a favourite dish of many. This decision is based on the results of tests of the ingredients that FDA conducted. It was found that synthetic colours are used to give the dish attractive look and also level of hygiene is not acceptable. The news item quotes the Food safety officer, "They keep the quality sauce on display but use substandard ones for the preparation of gobi manchurian. They use some kind of powder

in the flour and cornstarch in the batter so that after deep frying, the cauliflower florets remain crispy for a long time," the official told. According to the officer, this powder is a sort of soap nut (Reetha), which is used for washing clothes, the reason vendors can sell the dish so cheap in fairs (Jatras) that take place at different temples. As we are all aware soap nut should not be used as an ingredient for any food preparation. It is not edible. Taking a clue from these details, we as consumers need to be more alert as to what we eat and from where we buy. The attractive looking unhealthy food may keep on damaging the gut and overall health, gradually. The problem may not surface instantly. Still repeated consumption of such adulterated food – whatever the name of dish – may keep damaging one's health bit by bit. It is also necessary to file a complaint, when one is in doubt about the quality of any food item. ♦

Comments Invited on Greenwashing and Ads by Coaching Classes

Central Consumer Protection Authority (CCPA) is seeking public comments on Draft Guidelines for Prevention and Regulation of Greenwashing. The draft guidelines define Greenwashing as "any deceptive or misleading practice, which includes concealing, omitting, or hiding relevant information, by exaggerating, making vague, false, or unsubstantiated environmental claims and use of misleading words, symbols, or imagery, placing emphasis on positive

environmental aspects while downplaying or concealing harmful attributes".

CCPA solicits public comments/suggestions on Guidelines till 21st March, 2024

CCPA has also sought public comments on Draft Guidelines for Prevention of Misleading Advertisement in Coaching Sector, to prevent false claims regarding success rates, number of selections etc., till 16th March, 2024. ♦

REDUCE SINGLE USE PLASTIC

Collect All Your Plastic Waste And Give It For Recycle To Proper Agencies